

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (sedmého senátu)

27. listopadu 2024*

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Odvětví úrokových derivátů denominovaných v eurech – Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP – Porušení povinnosti uvést odůvodnění – Částečné zrušení rozhodnutí rozsudkem Tribunálu – Pozměňující rozhodnutí – Pokuty – Promlčení – Základní částka – Hodnota prodeje – Článek 23 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 1/2003 – Rovné zacházení – Proporcionalita – Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci“

Ve věci T-561/21,

HSBC Holdings plc, se sídlem v Londýně (Spojené království),

HSBC Bank plc, se sídlem v Londýně,

HSBC Continental Europe, se sídlem v Paříži (Francie),

zástupci: M. Demetriou a D. Bailey, barristers, C. Angeli, M. Giner Asins a C. Chevreste, advokáti,
a M. Simpson, solicitor,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zástupci: T. Baumé, P. Berghe a M. Farley, jako zmocněnci,

žalované,

TRIBUNÁL (sedmý senát),

ve složení: K. Kowalik-Bańczyk, předsedkyně, E. Buttigieg (zpravodaj) a G. Hesse, soudci,

za soudní kancelář: M. Zwodziak-Carbonne, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení, zejména:

- k rozhodnutí ze dne 21. prosince 2021 o přerušení řízení podle čl. 69 písm. d) jednacího řádu Tribunálu až do vyhlášení rozsudku ve věci C-883/19 P, HSBC Holdings a další v. Komise,

* Jednací jazyk: angličtina.

- k rozsudku ze dne 12. ledna 2023, HSBC Holdings a další v. Komise (C-883/19 P, EU:C:2023:11), a vyjádřením účastnic řízení, která s uvedeným rozsudkem souvisejí, předloženým v rámci repliky a dupliky,
- k rozsudkům ze dne 20. prosince 2023, JPMorgan Chase a další v. Komise (T-106/17, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2023:832), a ze dne 20. prosince 2023, Crédit agricole a Crédit agricole Corporate and Investment Bank v. Komise (T-113/17, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2023:847), a vyjádřením účastnic řízení, která s uvedenými rozsudky souvisejí,

po jednání konaném dne 25. ledna 2024,

vydává tento

Rozsudek¹

- 1 Žalobou podanou na základě článku 263 SFEU se žalobkyně HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc a HSBC Continental Europe (dále jen společně „HSBC“) domáhají zrušení článku 1 rozhodnutí Komise C(2021) 4600 final ze dne 28. června 2021, kterým se mění rozhodnutí Komise C(2016) 8530 final ze dne 7. prosince 2016 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP [věc AT.39914 – Úrokové deriváty v eurech (EIRD)] (dále jen „rozhodnutí z roku 2021“), jakož i zrušení čl. 2 písm. b) rozhodnutí Komise C(2016) 8530 final ze dne 7. prosince 2016 v řízení podle článku 101 [SFEU] a článku 53 Dohody o EHP [AT.39914 – Úrokové deriváty v eurech (EIRD)] (dále jen „rozhodnutí z roku 2016“), ve znění pozdějších předpisů, a podpůrně snížení výše pokuty, která jim byla uložena v rozhodnutí z roku 2021.

[omissis]

Návrhová žádání účastnic řízení

- 16 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil článek 1 rozhodnutí z roku 2021 a čl. 2 písm. b) rozhodnutí z roku 2016 ve znění pozdějších předpisů;
 - podpůrně podstatně snížil pokutu, která jim byla uložena, na takovou částku, kterou Tribunál uzná za přiměřenou;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení nebo podpůrně přiměřenou část nákladů řízení vynaložených žalobkyněmi.
- 17 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;
 - uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

¹ – Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění Tribunál považuje za účelné.

Právní otázky

[omissis]

K návrhu na zrušení článku 1 rozhodnutí z roku 2021 a čl. 2 písm. b) rozhodnutí z roku 2016 ve znění pozdějších předpisů

K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z překročení promlčecí lhůty pro uložení pokuty společností HSBC

- 36 V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že rozhodnutí z roku 2021 bylo přijato po uplynutí desetileté promlčecí lhůty, která je stanovena v čl. 25 odst. 5 nařízení č. 1/2003. V podstatě tvrdí, že tato promlčecí lhůta nebyla podle čl. 25 odst. 6 nařízení č. 1/2003 pozastavena tím, že Komise podala kasační opravný prostředek ve věci C-806/19 P (viz bod 8 výše), jelikož již k tomuto datu měla Komise v úmyslu přijmout nové rozhodnutí proti společnostem HSBC, aniž vyčkala výsledku řízení o kasačním opravném prostředku. Podle žalobkyň nemohla Komise podat kasační opravný prostředek s jediným cílem pozastavit běh promlčecí lhůty, aby v mezidobí získala dodatečnou lhůtu pro přijetí nového rozhodnutí. Tento kasační opravný prostředek podaný neúčelně je bezpředmětný a nezastavil běh promlčecí lhůty.
- 37 Kromě toho žalobkyně uvádí, že i kdyby kasační opravný prostředek podaný Komisí zastavil běh promlčecí lhůty od 31. října 2019, toto pozastavení v každém případě skončilo v okamžiku zaslání dopisu ze dne 8. května 2020, když Komisař odpovědný za hospodářskou soutěž oznámil společnostem HSBC svůj záměr navrhnout sboru komisařů přijetí nového rozhodnutí určeného společnostem HSBC (viz bod 9 výše). Komise k tomuto datu podle žalobkyň prokázala, že ji nebylo „bráněno“ jednat bez ohledu na probíhající kasační opravný prostředek. Její právní zájem na výsledku řízení o kasačním opravném prostředku zanikl, když podnikla kroky směřující k přijetí nového rozhodnutí proti společnostem HSBC.
- 38 Komise s argumentací žalobkyň nesouhlasí.
- 39 V tomto ohledu je třeba uvést, že účelem článku 25 nařízení č. 1/2003 je zavést právní úpravu upravující lhůty, ve kterých je Komise oprávněna ukládat pokuty a penále podnikům, vůči nimž je vedeno řízení podle unijních pravidel hospodářské soutěže, aniž dojde k narušení základního požadavku právní jistoty (rozsudek ze dne 21. ledna 2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, bod 38). Toto ustanovení je výsledkem toho, že unijní normotvůrce při výkonu pravomocí, které mu jsou svěřeny, musel sladit dva cíle, které mohou vyžadovat protichůdná opatření, a sice zaprvé potřebu zajistit právní jistotu tím, že se zabrání tomu, aby situace konvalidované plynutím času byly donekonečna zpochybňovány, a zadruhé potřebu zajistit dodržování práva stíháním, zjišťováním a trestáním porušení unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2022, Ferriere Nord v. Komise, T-667/19, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2022:692, bod 354 a citovaná judikatura).
- 40 Podle čl. 25 odst. 2, 3 a 5 nařízení č. 1/2003 se pravomoc Komise uložit pokutu promlčí, jestliže se jedná o úkon učiněný Komisí za účelem šetření nebo postupu souvisejícího s protiprávním jednáním, nejpozději do deseti let ode dne, kdy bylo ukončeno trvající nebo opakované protiprávní jednání. Kromě toho čl. 25 odst. 6 nařízení č. 1/2003 stanoví, že promlčecí lhůta se pozastavuje po

dobu, kdy je rozhodnutí Komise předmětem řízení u Soudního dvora Evropské unie. Podle odstavce 5 téhož článku se promlčecí lhůta deseti let prodlužuje o dobu, po kterou je promlčení pozastaveno podle odstavce 6.

- 41 V projednávaném případě je mezi účastnicemi řízení nesporné, že promlčecí lhůta začala v souladu s čl. 25 odst. 2 nařízení č. 1/2003 běžet dne 27. března 2007, tedy ke dni, kdy bylo jediné a trvající protiprávní jednání konstatované vůči žalobkyním ukončeno. Komise přijala rozhodnutí z roku 2016 dne 7. prosince 2016, tedy devět let, osm měsíců a deset dnů po ukončení protiprávního jednání. Mezi účastnicemi řízení je rovněž nesporné, že promlčecí lhůta byla pozastavena podle čl. 25 odst. 6 nařízení č. 1/2003 ode dne 17. února 2017, kdy byla podána žaloba ve věci T-105/17, tedy devět let, deset měsíců a dvacet dnů po ukončení protiprávního jednání, a to do vyhlášení rozsudku v této věci dne 24. září 2019. K tomuto datu měla Komise s ohledem na maximální desetiletou promlčecí lhůtu stanovenou v čl. 25 odst. 5 nařízení č. 1/2003 k dispozici jeden měsíc a jedenáct dnů na přijetí nového rozhodnutí o uložení pokuty.
- 42 Dne 31. října 2019, tedy jeden měsíc a sedm dnů po vyhlášení rozsudku ze dne 24. září 2019, HSBC Holdings a další v. Komise (T-105/17, EU:T:2019:675), podala Komise kasační opravný prostředek ve věci C-806/19 P.
- 43 Rozhodnutí z roku 2021 bylo přijato dne 28. června 2021, zatímco řízení o kasačním opravném prostředku podaném Komisí ve věci C-806/19 P probíhalo před Soudním dvorem.
- 44 Za účelem určení, zda v okamžiku přijetí rozhodnutí z roku 2021 již došlo k promlčení, jak tvrdí žalobkyně, je třeba s ohledem na argumenty, které v tomto ohledu předkládají, určit, zda kasační opravný prostředek podaný Komisí ve věci C-806/19 P měl za následek zastavení běhu dotčené promlčecí lhůty a zda toto případné pozastavení trvalo až do přijetí tohoto rozhodnutí. Není totiž zpochybňováno, že ke dni podání kasačního opravného prostředku Komisí promlčecí lhůta ještě neuplynula.
- 45 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 25 odst. 6 nařízení č. 1/2003 se promlčecí lhůta pozastavuje po dobu, kdy je rozhodnutí Komise předmětem řízení u některého z unijních soudů. Z toho jednoznačně vyplývá, že pozastavení běhu promlčecí lhůty ve smyslu tohoto ustanovení je založeno na objektivní okolnosti, která je v projednávané věci splněna a která se týká samotné existence probíhajícího soudního řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další, C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190, bod 141 a citovaná judikatura). Na rozdíl od toho, co v podstatě vyplývá z argumentů žalobkyň, toto ustanovení nepodmiňuje toto pozastavení žádnou subjektivní podmínkou, jako je „cíl“ sledovaný podáním žaloby nebo „úmysl“ strany, která ji podala.
- 46 V tomto kontextu je třeba rovněž připomenout, že čl. 25 odst. 6 nařízení č. 1/2003 chrání Komisi před účinkem promlčení v situacích, ve kterých musí vyčkat rozhodnutí unijního soudu v rámci řízení, jejichž průběh neovládá, než se dozví, zda napadený akt je protiprávní, či nikoliv (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 144 a 151).
- 47 Pojem „zabránění“ Komisi jednat, na který odkazuje judikatura (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 144),

kterého se dovolávají žalobkyně, nelze chápat jako absolutní nemožnost Komise přijmout, jako v projednávaném případě, přípravné akty za účelem případného přijetí nového rozhodnutí, aby vyhověla rozsudku Tribunálu, kterým byla konstatována protiprávnost jejího rozhodnutí. Tento pojem „zabránění“ se vztahuje k objektivní okolnosti týkající se samotné existence probíhajícího soudního řízení, kvůli němuž přetrvává nejistota ohledně legality rozhodnutí Komise.

- 48 V projednávané věci se Komise podáním kasačního opravného prostředku ve věci C-806/19 P, obrátila na Soudní dvůr, aby posoudil legalitu čl. 2 písm. b) rozhodnutí z roku 2016, které Tribunál zpochybnil v rozsudku ze dne 24. září 2019, HSBC Holdings a další v. Komise (T-105/17, EU:T:2019:675). Dokud probíhalo řízení o tomto kasačním opravném prostředku, existovala nejistota ohledně legality tohoto ustanovení rozhodnutí z roku 2016.
- 49 Je pravda, jak v podstatě tvrdí žalobkyně, že podle ustálené judikatury existence právního zájmu navrhovatele na podání kasačního opravného prostředku předpokládá, že výsledek kasačního opravného prostředku může účastníku řízení, který jej podal, přinést prospěch (viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 46 a citovaná judikatura). I kdyby neexistence takového právního zájmu na podání kasačního opravného prostředku v okamžiku jeho podání, pokud by byla prokázána, mohla vést k odmítnutí kasačního opravného prostředku jako nepřipustného a zánik právního zájmu na jeho podání v průběhu řízení by mohl vést unijní soud k nevydání rozhodnutí ve věci samé, nemůže taková okolnost se zpětnou účinností odstranit pozastavení promlčení pravomoci Komise uložit pokuty z důvodu, že bylo zahájeno řízení o kasačním opravném prostředku. Pozastavení je totiž odůvodněno samotnou skutečností, že žaloba je projednávána před Tribunálem nebo Soudním dvorem, a nikoli závěry, ke kterým tyto soudy dospějí ve svém rozhodnutí, jímž se končí řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 153).
- 50 Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, podání kasačního opravného prostředku Komisí mělo za následek pozastavení promlčení její pravomoci uložit jim pokuty do doby, než Soudní dvůr přijme rozhodnutí, jímž se končí řízení v této věci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, EU:C:2002:582, body 147 a 157), a to bez ohledu na kroky, které podnikla za účelem přijetí rozhodnutí z roku 2021, zatímco probíhalo toto řízení o kasačním opravném prostředku.
- 51 V každém případě se žalobkyně nemohou účinně dovolávat zániku právního zájmu Komise na tom, aby se seznámila s výsledkem řízení o jejím kasačním opravném prostředku od 8. května 2020, kdy Komise projevila svůj úmysl přijmout nové rozhodnutí vůči společností HSBC. Soudní dvůr totiž uznal, že pouhé předložení návrhu aktu za účelem vyhovění rozsudku Tribunálu nemůže být samo o sobě vykládáno jako konečný a formální souhlas Komise s dotčeným rozsudkem Tribunálu a jako takový neznamena, že Komise již nemá zájem na podání kasačního opravného prostředku a vyřešení sporu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. ledna 2002, Francie v. Monsanto a Komise, C-248/99 P, EU:C:2002:1, bod 31, a ze dne 13. června 2013, Versalis v. Komise, C-511/11 P, EU:C:2013:386, bod 125).
- 52 Obdobně pouhá skutečnost, že Komise podnikla kroky k přijetí nového rozhodnutí po vyhlášení rozsudku ze dne 24. září 2019, HSBC Holdings a další v. Komise (T-105/17, EU:T:2019:675), v projednávané věci neprokazuje, že Komise ztratila veškerý právní zájem na konstatování legality

čl. 2 písm. b) rozhodnutí z roku 2016, jelikož tento zájem přetrvává až do přijetí rozhodnutí Soudního dvora, kterým se končí řízení, nebo přinejmenším do přijetí tohoto nového rozhodnutí. Skutečnost, že po přijetí rozhodnutí z roku 2021 vzala Komise svůj kasační opravný prostředek ve věci C-806/19 P zpět (viz bod 14 výše) tento závěr nijak nemění.

- 53 Kromě toho je třeba uvést, že konečné a formální stanovisko Komise obsahuje pouze rozhodnutí přijaté sborem komisařů, což není případ poskytnutých informací nebo prohlášení o úmyslu učiněných Komisařem odpovědným za hospodářskou soutěž, pokud jde o přijetí takového rozhodnutí, jak Komise správně připomněla v dopise ze dne 8. května 2021 zasláném žalobkyním.
- 54 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy nebyla možnost výkonu pravomoci Komise uložit sankce za protiprávní jednání žalobkyň v okamžiku přijetí rozhodnutí z roku 2021, tedy dne 28. června 2021, promlčena, a to vzhledem k tomu, že před Soudním dvorem probíhalo řízení o kasačním opravném prostředku ve věci C-806/19 P.
- 55 První žalobní důvod musí tedy být zamítnut jako neopodstatněný.

[omissis]

K nákladům řízení

- 252 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (sedmý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Společnostem HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc a HSBC Continental Europe se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Kowalik-Bańczyk

Buttigieg

Hesse

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 27. listopadu 2024.

Podpisy